

***Statenstuk* 2011-465**

HERZIEN

Onderzoeksgroep Staten Drenthe

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie op 16 februari 2011
- Provinciale Staten op 9 maart 2011

Voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 31 januari 2011, kenmerk
5/SG/2011001012

Inleiding

Door middel van dit Statenvoorstel wordt u het rapport 'Onderzoeksgroep Staten Drenthe' aangeboden. Dit rapport is de uitwerking van het Statenuitvoeringsstuk 2010-456 over de toekomst van Onderzoeksbureau CWZ door de klankbordgroep (OCWZ) "fase 2".

Statenuitvoeringsstuk 2010-456

Provinciale Staten hebben in hun vergadering van 10 november 2010 het toen voorliggende advies van de klankbordgroep OCWZ overgenomen en hiermee besloten een nieuw onderzoeksbureau van PS onder de Statengriffie te realiseren. De klankbordgroep heeft de opdracht gekregen opzet en werkwijze van het nieuwe bureau uit te werken, inclusief formatieve en budgettaire gevolgen hiervan. Het voorbeeld van het Bureau Onderzoek en Rijksuitgaven (BOR) van de Tweede Kamer is hierbij als richtinggevend voorbeeld meegegeven. Het in de bijlage opgenomen rapport is hiervan het resultaat.

De samenstelling van de Klankbordgroep OCWZ is, zoals op 10 november 2010 is besloten, tussentijds verbreed. Alle Statencommissies waren in fase twee van het adviestraject in de klankbordgroep vertegenwoordigd. In de Klankbordgroep "Fase 2" hebben zitting genomen K. Vester, A. Kerstholt, mevrouw M. Stijkel, H. van der Scheer, H. Beerda en mevrouw G. Smith (voorzitter). De Statengriffier, mevrouw S. Buissink heeft de Klankbordgroep "Fase 2" als secretaris ondersteund.

Het Statenuitvoeringsstuk 2010-456 was, voor zover het de bevoegdheden en rollen van PS en de mogelijke bijdrage van onderzoek hieraan betreft, gebaseerd op het advies van Prof. D.J. Elzinga. Hij heeft in het verlengde hiervan ook advies uitgebracht over het nu voorliggende rapport. Dit (positieve) advies is in het rapport verwerkt.

Met betrekking tot de uit het besluit van 10 november 2010 en dit voorstel (voorgenomen besluit) voortvloeiende reorganisatievragen en de WOR-procedure is ambtelijk advies uitgebracht.

Hoofdpijnen advies 'Onderzoeksgroep Staten Drenthe'

In hoofdpijnen bevat het advies van de klankbordgroep "fase 2" de volgende punten.

Op basis van de bevoegdheden en rollen van PS wordt de gewenste **toegevoegde waarde** van het voorgenomen onderzoek c.q. de onderzoeksgroep uitgewerkt. Deze toegevoegde waarde zit vooral in de ondersteuning van PS via bondige analyses en panel- en beleidsonderzoek bij haar normerende en controlerende taken. Volledigheidshalve wordt hierbij verwezen naar het bijgevoegde rapport.

Er zijn drie doelstellingen ten aanzien van de inzet van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe te onderscheiden:

1. **Strategische** doelstelling Onderzoeksgroep Staten Drenthe:
Het bevorderen van de kwaliteit van de besluitvorming binnen het Drentse provinciale bestuur.
Sinds de invoering van het dualisme is ervaring opgedaan met dualisme in de praktijk. Deze ervaringen leiden tot aanpassingen en vernieuwingen; in feite het "dualisme 2.0". Het instellen van een Onderzoeksgroep Staten Drenthe is onder de noemer van dit Dualisme 2.0 te vatten.
2. **Tactische** doelstelling Onderzoeksgroep Staten Drenthe:
PS ondersteunen in de vervulling van de volksvertegenwoordigende, normstellende en controlerende rol.
Het besluit om de Onderzoeksgroep in te stellen n ter versteviging van de rollen van PS is door PS op 10 november 2010 genomen.
3. **Operationele** doelstelling Onderzoeksgroep Staten Drenthe
PS ondersteunen op een politiek neutrale wijze.

Uitwerking operationele doelstelling Onderzoeksgroep Staten Drenthe

Wat doet de Onderzoeksgroep Staten Drenthe concreet voor PS? In algemene zin gaat het om de volgende diensten en producten.

Beleidsbrief

- Wanneer PS daarom vragen, voorziet de Onderzoeksgroep Staten Drenthe documenten van analyse en advies vanuit haar kennis en expertise van onderzoek en uitgaven;
- De Onderzoeksgroep Staten Drenthe ondersteunt PS en de Statencommissies op basis van haar kennis en expertise met een aantal specifieke activiteiten ter ondersteuning van werkgroepen die actief zijn op het terrein van onderzoek en uitgaven;
- De Onderzoeksgroep Staten Drenthe zal zoveel mogelijk die documenten en analyses van adviezen voorzien waarvan zij op basis van haar kennis en expertise heeft vastgesteld dat daarmee een substantiële bijdrage wordt geleverd aan de uitvoering van de volksvertegenwoordigende, normstellende en controlerende rol van PS;
- De Onderzoeksgroep Staten Drenthe zal haar kennis en expertise over onderzoek en uitgaven onderhouden en uitbouwen en zoveel mogelijk op een doeltreffende en doelmatige manier delen met de Statenleden.

Hieruit voortvloeiend en in lijn met de verschillende categorieën onderzoek die Prof. D.J. Elzinga onderscheidt en die ook het BOR kent (zie **bijlage 2** van het advies), onderneemt de Onderzoeksgroep Staten Drenthe zeven **activiteiten**:

- I. Opstellen van inhoudelijke analyses/oplegnotities (voor *intern* gebruik, dat wil zeggen ten behoeve van de Statenleden, bijzondere commissieleden en fractiemedewerkers) en beleidsdoorlichtingen ("Beleid van plan tot uitvoering");
- II. Ondersteuning en uitvoering van beleidsonderzoek (o.a. met behulp van het Drents panel);
- III. Advisering en ondersteuning in het kader van de planning en controlcyclus;
- IV. Ondersteuning bij (benoemde) grote projecten;
- V. Onderzoek doen naar de werkwijze van PS;
- VI. Inhoudelijke ondersteuning van de Programmaraad van de Noordelijke Rekenkamer, de BCA en de werkgroep programmabegroting;
- VII. Verbreiding, verdieping, borging en overdracht van kennis.

Randvoorwaarden Onderzoeksgroep Staten Drenthe

De Onderzoeksgroep Staten Drenthe kan alleen functioneren als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Politieke neutraliteit (opdrachtverstrekking van de "informatie-vraag" van PS uitsluitend in gezamenlijkheid, dat wil zeggen via PS of een van de Statencommissies);
- Efficiënte inzet (geen dubbelwerk verrichten ten opzichte van de ambtelijke organisatie, dus ook om deze reden informatie per definitie ter beschikking stellen aan alle fracties en fractiemedewerkers);
- De beoogde oplegnotities zijn bedoeld voor *intern* gebruik en worden ter beschikking gesteld aan de Statenleden, bijzondere commissieleden en fractiemedewerkers. Gelet op hun aard hoeven en zullen deze niet van tevoren voor toetsing worden voorgelegd aan GS of de ambtelijke organisatie;
- Bewaking onafhankelijkheid Statengriffie en Onderzoeksgroep Staten Drenthe: de fracties bepalen in hoeverre de oplegnotities basis van (verdere) discussie in PS vormen en zijn daarop aanspreekbaar (in het publieke debat);
- Kwaliteitsbewaking panel- en beleidsonderzoek: externe borging
- Er is een helder onderscheid ten opzichte van de onderzoeken van de Noordelijke Rekenkamer. De onderzoeken van de Noordelijke Rekenkamer zijn diepte-onderzoeken die het bestuur van de Noordelijke Rekenkamer (onafhankelijk) entameert. De Onderzoeksgroep Staten Drenthe wordt rechtstreeks aangestuurd door PS en de Statencommissies (opdrachtgeverschap);
- De waardering van Statenleden blijkt uit het gebruik en de inzet van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe. Uit evaluaties moet blijken hoe de Onderzoeksgroep Staten Drenthe door PS wordt gewaardeerd.

Onder voorwaarde dat de WOR-procedure is afgerond start de Onderzoeksgroep Staten Drenthe per **1 september 2011**. Dat moment is tevens het formele einde van Onderzoeksbureau CWZ. Op dat moment houden ook de klankbordgroep OCWZ, de klankbordgroep "fase 2" en de Bestuurscommissie OCWZ op te bestaan.

Advies

1. Instemmen met het rapport 'Onderzoeksgroep Staten Drenthe' van de klankbordgroep "Fase 2" en de hierin opgenomen uitwerking van het besluit van 10 november 2010 van PS (realisering van een nieuw onderzoeksbureau van PS als onderdeel van de Statengriffie);
2. De griffier opdracht geven om met het oog op de beoogde start van de Onderzoeksgroep per 1 september 2011 de WOR-procedure te (doen) verzorgen, het jaarprogramma 2011-2012 voor te bereiden en een implementatieplan voor de integratie van Statengriffie en Onderzoeksgroep te maken;
3. De Statengriffier het mandaat geven om voor zover nodig functieprofielen vast te stellen (als afgeleide van de taken van de Onderzoeksgroep);
4. Instemmen met de formele beëindiging van de klankbordgroep OCWZ, de klankbordgroep "fase 2" en de Bestuurscommissie OCWZ per 1 september 2011;
5. Instemmen met het financiële voorstel en deze door middel van de eerste bestuursrapportage verwerken in de programmabegroting 2011 e.v.

Meetbaar / Beoogd beleidseffect

Met de aanbieding van het eindrapport Onderzoeksgroep Staten Drenthe voldoet de klankbordgroep "Fase 2" aan de opdracht van PS om een nader voorstel uit te werken met betrekking tot de concrete gevolgen van het genomen besluit om een onderzoeksbureau van PS onder de griffie te realiseren.

Argumenten

Het bijgevoegde advies van de klankbordgroep "Fase 2" is besproken in de vergadering van de Statencommissie BFE van 16 februari 2011. Met uitzondering van de VVD ondersteunen de fracties het voorstel. Volledigheidshalve wordt verwezen naar het videoverslag van de vergadering en/of de samenvatting.

Aanvullend wordt verwezen naar het bijgevoegde advies van de klankbordgroep "Fase 2".

Uitvoering

Voorgesteld wordt de Statengriffier de opdracht te geven met het oog op de beoogde start van de Onderzoeksgroep per 1 september 2011 de WOR-procedure te (doen) verzorgen, het jaarprogramma 2011-2012 voor te bereiden en een implementatieplan voor de integratie van Statengriffie en Onderzoeksgroep te maken. Voor zover nodig worden functieprofielen vastgesteld.

Waar nodig zal de klankbordgroep "Fase 2" hierbij voor nader overleg en afstemming worden betrokken.

Tijdsplanning

Na de besluitvorming door PS zal de start van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe binnen de Statengriffie worden voorbereid. Het jaarprogramma 2011 – 2012 zal naar verwachting in de Statenvergadering van 12 oktober 2011 kunnen worden behandeld.

Overigens is randvoorwaarde hierbij de tijdige afronding van de WOR-procedure. Na indiening van het formele verzoek om advies heeft de Ondernemingsraad zes weken gelegenheid te reageren.

Financiën

Op basis van de huidige beschikbare informatie zijn de budgettaire gevolgen van dit voorstel de volgende.

	2010	2011	2012	2013
Extern budget¹	154.000	147.674	150.635	153.690
Reservering inhuur door PS	75.000	75.000	75.000 45.000	75.000 45.000
Jeugdmonitor (budget GS)	25.000	25.000	25.000	25.000
Drents panel (Budget PS)	15.000	15.000	15.000	15.000
Bezuiniging op extern budget	39.000	32.674	35.635	38.690
Personele middelen²	327.091	270.000	270.000	270.000
Bezuiniging		60.000	60.000	60.000
GS (jeugdmonitor)		60.000	60.000	60.000
PS		210.000	210.000	210.000

Toelichting:

De Klankbordgroep "Fase 2" adviseert PS de onderzoeksgelden die onderdeel vormen van het budget van PS "Kosten Duaal Bestuur" (ongeveer € 45.000) en het extern budget van OCWZ (€ 75.000) met ingang van 2012 samen te voegen tot één post van € 120.000. Het bedrag van € 75.000 was hierbij al vastgesteld door PS in het besluit van 10 november 2010 (Indicatief budgetoverzicht, p. 26).

De hoogte van dit budget, bestemd voor specifieke inhuur voor onderzoek, wordt hiermee voornamelijk gehandhaafd. In de evaluatie van 2014 zal op basis van de ervaringen gedurende de jaren 2012 en 2013 hier opnieuw naar worden gekeken.

Op basis van het overzicht is de conclusie dat voor 2011 een bezuiniging op het externe budget van € 32.674,00 kan worden gerealiseerd. Dit kan worden meegenomen in de eerste bestuursrapportage.

Monitoring en evaluatie

Medio 2013 zal de inzet van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe worden geëvalueerd.

¹ Ten opzicht van de indicatieve raming uit het rapport dat de bijlage vormde bij het PS-besluit van 10 november 2010 zijn de bedragen geactualiseerd (begroting 2011).

² Na het doorlopen van het WOR-traject zijn de definitieve personele middelen van PS/GS bekend.

Beleidsbrief

Extern betrokkenen

Vanwege de Verordening Statengriffie Drenthe is bijzonderheid bij de te doorlopen WOR-procedure dat de secretaris-directeur van de provincie Drenthe als "WOR-bestuurder" voor de Statengriffie zal optreden. De procedure zal in onderling overleg tussen secretaris-directeur en Statengriffier worden voorbereid en verzorgd.

Communicatie

-

Bijlagen

1. Onderzoeksgroep Staten Drenthe, Eindrapport van de klankbordgroep "Fase 2", 2 februari 2011

Assen, 31 januari 2011
Kenmerk: 5/SG/2011001012

Het Presidium van provinciale staten,
J. Tichelaar, voorzitter
mevrouw mr. drs. S. Buissink, griffier

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 31 januari 2011, kenmerk 5/SG/2011001012;

BESLUITEN:

- I In te stemmen met het rapport 'Onderzoeksgroep Staten Drenthe' van de klankbordgroep "Fase 2" en de hierin opgenomen uitwerking van het besluit van 10 november 2010 van PS (realisering van een nieuw onderzoeksbureau van PS als onderdeel van de Statengriffie);
- II De griffier opdracht te geven om met het oog op de beoogde start van de Onderzoeksgroep per 1 september 2011 de WOR-procedure te (doen) verzorgen, het jaarprogramma 2011-2012 voor te bereiden en een implementatieplan voor de integratie van Statengriffie en Onderzoeksgroep te maken;
- III De Statengriffier het mandaat geven om voor zover nodig functieprofielen vast te stellen (als afgeleide van de taken van de Onderzoeksgroep);
- IV Instemmen met de formele beëindiging van de klankbordgroep OCWZ, de klankbordgroep "fase 2" en de Bestuurscommissie OCWZ per 1 september 2011;
- V Instemmen met het financiële voorstel en deze door middel van de eerste bestuursrapportage verwerken in de programmabegroting 2011.

Assen, 9 maart 2011

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

ONDERZOEKSGROEP STATEN DRENTHE

RAPPORT KLANKBORDGROEP FASE 2
2 februari 2011

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
I Statenbesluit, 10 november 2010	3
Conclusies en aanbevelingen uit Eindrapport Klankbordgroep OCWZ, september 2010	3
Statenbesluit	4
II Uitwerking Statenbesluit 10 november 2010	4
Bevoegdheden van PS (en GS)	4
Onderzoek ten behoeve van PS	5
Toegevoegde waarde specifiek onderzoek voor PS	5
Randvoorwaarden	6
Samenvattend	7
III Onderzoeksgroep Staten Drenthe	7
Uitwerking operationele doelstelling Onderzoeksgroep Staten Drenthe	7
Randvoorwaarden Onderzoeksgroep Staten Drenthe	8
Kwaliteitsborging Onderzoeksgroep Staten Drenthe	9
Bevindingen werkconferentie “Meer profijt van de planning en controldocumenten in 2011 – 2015”	9
Procesbeschrijving diverse producten Onderzoeksgroep Staten Drenthe	10
IV Financiën	10
V Voorbereiding van “oud” naar “nieuw”	11
WOR-procedure	11
Indicatie van functieprofielen	11
Overige zaken	12
Schematische weergave PS griffie na 1 september 2011	12
Na besluitvorming nader uit te werken	12
VI Bijlagen	13
Bijlage 1 schema “Rollen en onderzoek” en praktijkvoorbeelden	
Bijlage 2 sheets BOR (op handoutformaat) en verslag van bezoek aan BOR	
Bijlage 3 voorbeeld format van het BOR	

Inleiding

Dit rapport is de uitwerking van het Statenstuk 2010-456 over "Toekomst Onderzoeksbureau CWZ".

Provinciale Staten (hierna: 'PS') hebben in hun vergadering van 10 november 2010 het toen voorliggende advies van de klankbordgroep OCWZ overgenomen en hiermee besloten een nieuw onderzoeksbureau van PS onder de Statengriffie te realiseren. De klankbordgroep OCWZ heeft de opdracht gekregen opzet en werkwijze van het nieuwe bureau, inclusief formatieve en budgettaire gevolgen hiervan, uit te werken. Het voorbeeld van het Bureau Onderzoek en Rijksuitgaven (BOR) van de Tweede Kamer is hierbij als richtinggevend voorbeeld meegegeven. Dit rapport is hiervan het resultaat.

De samenstelling van de Klankbordgroep OCWZ is, zoals op 10 november 2010 is besloten, tussentijds verbreed. Alle Statencommissies zijn in fase twee van het adviestraject vertegenwoordigd.

In de Klankbordgroep "Fase 2" hebben zitting genomen K. Vester, A. Kerstholt, mevrouw M. Stijkel, H. van der Scheer, H. Beerda en mevrouw G. Smith (voorzitter). De Statengriffier, mevrouw S. Buissink heeft de Klankbordgroep "Fase 2" als secretaris ondersteund.

Het Statenstuk 2010-456 was, voor zover het de bevoegdheden en rollen van PS en de mogelijke bijdrage van onderzoek hieraan betreft, gebaseerd op het advies van Prof. D.J. Elzinga (opgenomen als bijlage van het advies "Toekomst van het onderzoeksbureau CWZ"). De heer Elzinga heeft in het verlengde hiervan ook (positief) advies uitgebracht in het licht van het nu voorliggende rapport. Zijn advies is in dit stuk verwerkt.

Met betrekking tot de uit het besluit van 10 november 2010 en dit voorstel (voorgenomen besluit) voortvloeiende reorganisatievragen en de WOR-procedure is ambtelijk advies uitgebracht.

I Statenbesluit, 10 november 2010

Het Statenstuk 2010-456 voornoemd, op basis waarvan PS hebben besloten om een onderzoeksbureau van PS onder de Statengriffie te realiseren, is opgesteld op basis van conclusies en aanbevelingen van de Klankbordgroep OCWZ, beschreven in haar eindrapport met datum 27 september 2010.

Conclusies en aanbevelingen uit Eindrapport Klankbordgroep OCWZ, september 2010

Samengevat **concludeerde** de Klankbordgroep het volgende.

- De gedeelde verantwoordelijkheid voor OCWZ van GS c.q. ambtelijke organisatie en PS c.q. de bestuurscommissie dient in ieder geval te worden beëindigd;
- PS dienen zich politiek sterk(er) te profileren en zelfstandigheid te hebben met betrekking tot de eigen politieke agenda en werkwijze. De rol van PS is de normering van bestuur vooraf en controle achteraf. Het doen van onderzoek is hiervoor een essentieel instrument, waarbij een bewuste focus nodig is op de financiële en beleidscyclus vanuit de positie en rol van PS.

Op grond van het voorafgaande **adviseerde** de Klankbordgroep OCWZ de Statencommissie CW het volgende.

- Kies ervoor door middel van het doen van voorbereidend en faciliterend beleidsonderzoek de politieke profilering van PS te verbeteren. PS dienen zelfstandigheid te hebben met betrekking tot de eigen politieke agenda en werkwijze. Het nieuwe onderzoeksbureau van PS moet PS ondersteunen in de normering van het bestuur vooraf en controle van het bestuur achteraf;
- Geef de Klankbordgroep (OCWZ) de opdracht opzet en werkwijze van het nieuw te vormen onderzoeksbureau van PS onder de Statengriffie vorm te geven, waarbij het voorbeeld van het BOR van de Tweede Kamer richtinggevend is;
- Geef de Klankbordgroep hierbij de opdracht tevens de formatieve en budgettaire gevolgen uit te werken, evenals de vorming van een 'raad van onderzoek';

- Beide opdrachten moeten ten behoeve van de nieuwe Statenperiode leiden tot nadere besluitvorming in PS van februari 2011 (m.i.v. de WOR);
- Stel voor het nieuwe onderzoeksbureau in 2014 te evalueren.

Statenbesluit

Op basis van de conclusies en aanbevelingen van de Klankbordgroep OCWZ heeft PS op 10 november 2010 besloten om in te stemmen met de adviezen van de Klankbordgroep en om een nader voorstel uit te werken met betrekking tot de concrete gevolgen van het genomen besluit om een onderzoeksbureau van PS onder de Statengriffie te realiseren.

Bij deze uitwerking wordt onder andere aandacht besteed aan:

- een afgebakende taakomschrijving van het onderzoeksbureau;
- de gewenste toegevoegde waarde van het onderzoeksbureau à la de BOR;
- de concretisering van personele en financiële gevolgen van het besluit om een onderzoeksbureau van PS onder de Statengriffie te realiseren, in overleg en afstemming met de ambtelijke organisatie;
- Een schets van het overgangsscenario.

II Uitwerking Statenbesluit 10 november 2010

Het te realiseren onderzoeksbureau van PS zal als onderdeel van de Statengriffie functioneren. De Klankbordgroep "Fase 2" stelt voor hierbij de volgende aanduiding te hanteren: Onderzoeksgroep Staten Drenthe.

Alvorens op de concrete uitwerking in te gaan, wordt kort stilgestaan bij de bevoegdheden en rollen van PS die de basis zijn voor het onderzoek ten behoeve van PS, en de toegevoegde waarde die dit onderzoek kan bieden.

Bevoegdheden en rollen van PS (en GS)

Om te kunnen bepalen op welke wijze onderzoek kan bijdragen aan de specifieke rol van PS binnen het provinciaal bestuur, is het nodig eerst zo concreet mogelijk in beeld te brengen welke bevoegdheden PS heeft. Het voor PS uitgevoerde onderzoek moet rechtstreeks met deze bevoegdheden samenhangen. Hierdoor is het bovendien mogelijk een strikt onderscheid te maken ten opzichte van GS en door of namens hen uitgevoerd onderzoek.

PS stellen de verordeningen vast en voeren het algemene bestuur over de provincie, voor zover dat niet is opgedragen aan GS of de Commissaris der Koningin. In het kader van de dualiseringsoperatie zijn diverse bestuursbevoegdheden overgegaan van de algemene bestuursbevoegdheid van PS naar de meer specifieke bestuursbevoegdheid van GS. Het uitgangspunt daarbij was dat als wordt beoogd om *het politieke profiel van PS te vergroten* het beter is dat PS zich meer toeleggen **op politieke controle, regelgeving en algemeen bestuur** en minder in meebesturen in specifieke zin. Met andere woorden: GS heeft meer bestuurlijke ruimte gekregen, terwijl voor de provinciale volksvertegenwoordiging meer nadruk is komen te liggen op normering van het bestuur vooraf (ex ante) en controle van het bestuur achteraf (ex post).

PS en GS zijn samen verantwoordelijk voor de kwaliteit van besluitvorming: ieder draagt vanuit zijn eigen rol bij aan de dialoog die hiervan de basis vormt.

Waar het betreft de duiding van de algemene bestuurstaak van PS is het nog van belang er op te wijzen dat het hier gaat om een 'onbepaalde' taak. Voor al die terreinen waar geen bevoegdheid bestaat voor GS en de Commissaris der Koningin en er ook door hogere regelgeving of hoger beleid geen beperkingen zijn, brengt de 'open huishouding' van de provincie met zich mee dat de staten initiatief kunnen nemen en de open ruimte kunnen vullen door beleid en besluiten. Met andere woorden: deze onbepaalde bestuurstaak van PS kan aanknopingspunt zijn voor een reeks van beleidsinitiatieven. Maakt GS gebruik van deze open

ruimte door initiatieven te nemen, dan maakt dat in beginsel geen inbreuk op de uiteindelijke besluitbevoegdheid van PS.

Voor de **normering van bestuur vooraf** zijn er hiermee tal van wettelijke en niet-wettelijke instrumenten beschikbaar:

- Verordeningen;
- Bestuursbesluiten;
- De begroting;
- Beleidsnotities;
- Moties;
- Politieke programma's.

Voor de **controle achteraf** is er het algemene stelsel van politieke verantwoordelijkheid. De leden van GS zijn gezamenlijk en individueel verantwoording verschuldigd aan PS. De verantwoordingsplicht kent drie fasen: informatie, debat en sanctionering.

Hoe beter de scherper de verantwoordingsplicht is geregeld en in de praktijk functioneert, des te adequater functioneert de politieke controle door PS.

Zowel bij de normering van bestuur vooraf als bij de controle achteraf kunnen PS gebruik maken van hun initiatiefrecht.

1. PS kunnen initiatiefvoorstellen ontwikkelen voor bestuursbesluiten of verordeningen: dit is echter meer de uitzondering dan de regel;
2. PS kunnen via '*agendasetting*' in meer algemene en brede zin gebruik maken van het initiatiefrecht en hierdoor hun eigen actieradius bepalen.

De continue stroom van voorstellen en notities vanuit GS dicteert in vergaande mate de agenda van PS, aldus Prof. D.J. Elzinga. Een belangrijk doel van de dualisering was om hierin verandering te brengen. Zoals de Tweede Kamer ook in hoge mate een eigen politieke agenda heeft en qua werkwijze zeer zelfstandig opereert jegens de regering, zouden ook PS meer zelfstandigheid op dit punt moeten krijgen. Hierdoor wordt het politieke karakter van de volksvertegenwoordiging groter, onder gelijktijdige vermindering van het meebesturen.

Onderzoek ten behoeve van PS

Onderzoek speelt binnen de provincie in verschillende opzichten een rol.

- Er is sprake van financieel onderzoek: de accountantscontrole (rechtmatigheid van uitgaven) en de doelmatigheidsonderzoeken (artikel 217a Provinciewet);
- De Noordelijke Rekenkamer voert onderzoeken uit. Door de mate waarin de programmabepaling onafhankelijk en op afstand plaatsvindt is de oorspronkelijke bedoelde bijdrage hiervan aan reguliere beleidsontwikkelingen en reguliere controle van het bestuur door PS naar de achtergrond verdrongen. Er is nu meer sprake van een algemene toezichtsfunctie;
- Provinciale enquête;
- De onderzoeksmatige fundering van beleidsinitiatieven en agenda-initiatieven (normstelling) en onderzoek ten dienste van politieke controle (anders dan in het kader van een politieke enquête).

In het bijzonder het laatste type onderzoek zou meer dan tot nu toe kunnen worden benut door PS.

Toegevoegde waarde specifiek onderzoek voor PS

Een wat meer zelfstandig profiel van PS wordt in de praktijk in zekere zin belemmerd door de afhankelijkheid die er is van GS en van de provinciale ambtelijke dienst. Dat betreft in de eerste plaats het nemen van beleids- en agenda-initiatieven. Indien bijvoorbeeld een Provinciale Statencommissie prioriteit wil geven aan de bespreking en afhandeling van een bepaald dossier, terwijl GS daar niet voor voelt, dan is er voor deze commissie in de regel geen mogelijkheid hiervoor een eigen inventarisatie of onderzoek uit te zetten. De commissiesecretariaten zijn hiervoor onvoldoende uitgerust. Ook in het kader van politieke controle en verantwoordelijkheid zijn PS wat betreft de informatiefase in het verantwoordingsproces in hoge mate afhankelijk van

de informatie die door of vanwege GS wordt aangeleverd. Dat GS hierbij een eigen belang heeft beïnvloedt de informatievoorziening.

Indien PS beschikken over een eigen onderzoekspotentieel dan kan daardoor het beïnvloedings- en verantwoordingsinstrumentarium aanzienlijk worden verbeterd, zonder dat meteen de noodzaak bestaat om een provinciale enquête of vergelijkbaar onderzoek op te zetten.

Op allerlei manieren kan informatie naar boven worden gehaald die voor de beoordeling van voorstellen (**controle ex ante**) of voor de beoordeling van beleid (**controle ex post**) van wezenlijke betekenis is. Ook kan door het doen van onderzoek bij ingewikkelde projecten of bijvoorbeeld bij de ingediende begroting de informatie- en beoordelingspositie van PS aanzienlijk worden versterkt.

Hiermee wordt de informatie- en beoordelingspositie van PS aanzienlijk verbeterd en kan de provinciale volksvertegenwoordiging meer dan tot nu toe het met de dualisering beoogde politieke platform zijn.

Het belang van het verhogen van de kwaliteit van de besluitvorming is onderwerp van het in februari 2010 door de Raad voor het Openbaar Bestuur opgestelde rapport "*Vertrouwen op democratie*"¹. Het rapport spreekt over een "legitimiteitscrisis": een aanzienlijk deel van de bevolking heeft weinig vertrouwen in de mensen die hen vertegenwoordigen in het parlement en het bestuur. Het is aannemelijk dat hiervan ook sprake is in Drenthe. In het rapport worden de volgende oplossingen genoemd: toewerken naar een "publieksdemocratie", door:

- 1 Meer ruimte voor burgers te creëren om invloed uit te oefenen op beleid en besluitvorming. Door bijvoorbeeld de inzet van het Drents panel en dit door te vertalen in de besluitvorming van PS.
"De kwaliteit van het democratische proces zal in het politieke debat even belangrijk moeten worden als de concrete producten van de besluitvorming"².
- 2 Politiek weer gezagvol richting te laten geven, door te gaan opereren vanuit waarden en beginselen.
"In de politieke arena moeten weer publieke waarden worden gewogen"³.

De Statengriffie kan PS hierbij ondersteunen. Of zoals de heer Ch. Aptroot, lid van de Tweede Kamer en voorzitter van de vaste commissie van Financiën in de Tweede Kamer bij het werkbezoek van de Klankbordgroep "Fase 2" aan de BOR zei: 'De BOR helpt "voorsorteren" van de fracties, de fracties "divergeren" (geven politieke kleur)'.

In dit verband herinnert de Klankbordgroep "Fase 2" nog eens aan de aan PS gerichte woorden van de vorige Statengriffier, bij haar *terugblik op 7 jaar dualisering* (Masterclass Recht en Beleid, 24 maart 2010):

- "PS stellen de kaders, GS voeren uit en PS controleren dat. GS besturen bij de gratie van PS en niet andersom. PS zijn het hoogste orgaan van de provincie en niet het college. Gedraag u daar dan ook naar";
- "Ook nu heeft u toch nog vaak de neiging om de dingen te laten lopen, om te snel tevreden te zijn met een antwoord. Vraag door, pin ze vast!"

Randvoorwaarden

In een protocol dient op voorhand te worden afgesproken welke vaste producten zullen worden geleverd (terugkerende onderwerpen) door de Onderzoeksgroep Staten Drenthe en wie opdracht kunnen verstrekken voor incidentele opdrachten: PS, Statencommissies en/of individuele Statenleden (dan wel fracties).

¹ Vertrouwen op democratie, februari 2010, door de Raad voor het Openbaar Bestuur, voorzitter de heer Prof. drs. J. Wallage en secretaris de heer Dr. K. Breed.

² Id., p. 9

³ Id.

Tevens dient ten behoeve van een evenwichtige inzet een afspraak te worden gemaakt over de inzet van de diverse instrumenten (o.a. Drents panel) en het met de verschillende onderzoeksopdrachten maximaal gepaard gaande capaciteitsbeslag, inclusief de zogenaamde "flexibele ruimte".

Tenslotte dient de kwaliteit van de onderzoeken te worden gewaarborgd.

Verder op in dit rapport wordt aan deze randvoorwaarden een nadere invulling gegeven.

Samenvattend

Samengevat heeft onderzoek specifiek voor PS toegevoegde waarde indien dit zich richt op een van de hierna volgende aspecten.

1. Normstelling vooraf:
 - 1.1. De onderzoeksmatige fundering van beleidsinitiatieven vanuit PS;
 - 1.2. De onderzoeksmatige fundering van agenda-initiatieven vanuit PS;
2. Controle vooraf:
 - 2.1. De beoordeling van voorstellen ontvangen van GS;
3. Controle onderweg:
 - 3.1. Het doen van onderzoek ten behoeve van de beoordeling van lopende, complexe projecten (oplegnotities en beleidsdoorlichtingen);
 - 3.2. Het doen van onderzoek ten behoeve van de beoordeling van de jaarrekening, voorjaarsnota en programmabegroting (oplegnotities en beleidsdoorlichtingen);
4. Controle achteraf:
 - 4.1. De beoordeling van gevoerd beleid (door provincie, verbonden partijen en subsidie-ontvangers).

De toegevoegde waarde van onderzoek voor PS is schematisch opgenomen in het in **bijlage 1** opgenomen schema, waarbij gerefereerd wordt aan de hiervoor gehanteerde nummering.

III Onderzoeksgroep Staten Drenthe

Er zijn drie doelstellingen ten aanzien van de inzet van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe te onderscheiden:

1. **Strategische** doelstelling Onderzoeksgroep Staten Drenthe:
Het bevorderen van de kwaliteit van de besluitvorming binnen het Drentse provinciale bestuur.
Sinds de invoering van het dualisme is ervaring opgedaan met dualisme in de praktijk. Deze ervaringen leiden tot aanpassingen en vernieuwingen; in feite het "dualisme 2.0". Het instellen van een Onderzoeksgroep Staten Drenthe is onder de noemer van dit Dualisme 2.0 te vatten.
2. **Tactische** doelstelling Onderzoeksgroep Staten Drenthe:
PS ondersteunen in de vervulling van de volksvertegenwoordigende, normstellende en controlerende rol
Het besluit om de Onderzoeksgroep in het leven te roepen ter versteviging van de rollen van PS is door PS op 10 november 2010 genomen.
3. **Operationele** doelstelling Onderzoeksgroep Staten Drenthe
PS ondersteunen op een politiek neutrale wijze.

Uitwerking operationele doelstelling Onderzoeksgroep Staten Drenthe

Wat doet de Onderzoeksgroep Staten Drenthe concreet voor PS? In algemene zin gaat het om de volgende diensten en producten:

- Wanneer PS daarom vragen, voorziet de Onderzoeksgroep Staten Drenthe documenten van analyse en advies vanuit haar kennis en expertise van onderzoek en uitgaven;
- De Onderzoeksgroep Staten Drenthe ondersteunt PS en de Statencommissies op basis van haar kennis en expertise met een aantal specifieke activiteiten ter ondersteuning van werkgroepen die actief zijn op het terrein van onderzoek en uitgaven;
- De Onderzoeksgroep Staten Drenthe zal zoveel mogelijk die documenten en analyses van adviezen voorzien waarvan zij op basis van haar kennis en expertise heeft vastgesteld dat daarmee een substantiële bijdrage wordt geleverd aan de uitvoering van de volksvertegenwoordigende, normstellende en controlerende rol van PS;
- De Onderzoeksgroep Staten Drenthe zal haar kennis en expertise over onderzoek en uitgaven onderhouden en uitbouwen en zoveel mogelijk op een doeltreffende en doelmatige manier delen met de Statenleden.

Hieruit voortvloeiend en in lijn met de verschillende categorieën onderzoek die Prof. D.J. Elzinga onderscheidt en die ook het BOR⁴ kent (zie **bijlage 2**), onderneemt de Onderzoeksgroep Staten Drenthe zeven **activiteiten**:

1. Opstellen van inhoudelijke analyses/oplegnotities (voor *intern* gebruik, dat wil zeggen ten behoeve van de Statenleden, bijzondere commissieleden en fractiemedewerkers) en beleidsdoorlichtingen (“Beleid van plan tot uitvoering”);
2. Ondersteuning en uitvoering van beleidsonderzoek (o.a. met behulp van het Drents panel);
3. Advisering en ondersteuning in het kader van de planning en controlcyclus;
4. Ondersteuning bij (benoemde) grote projecten;
5. Onderzoek doen naar de werkwijze van PS;
6. Inhoudelijke ondersteuning van de Programmaraad van de Noordelijke Rekenkamer, de BCA en de werkgroep programmabegroting;
7. Verbreding, verdieping, borging en overdracht van kennis.

Randvoorwaarden Onderzoeksgroep Staten Drenthe

De Onderzoeksgroep Staten Drenthe kan alleen functioneren als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Politieke neutraliteit (opdrachtverstrekking van de “informatie-vraag” van PS uitsluitend in gezamenlijkheid, dat wil zeggen via PS of een van de Statencommissies);
- Efficiënte inzet (geen dubbelwerk verrichten ten opzichte van de ambtelijke organisatie, dus ook om deze reden informatie per definitie ter beschikking stellen aan alle fracties en fractiemedewerkers);
- De beoogde oplegnotities zijn bedoeld voor *intern* gebruik en worden ter beschikking gesteld aan de Statenleden, bijzondere commissieleden en fractiemedewerkers. Gelet op hun aard hoeven en zullen deze niet van te voren voor toetsing worden voorgelegd aan GS of de ambtelijke organisatie;
- Bewaking onafhankelijkheid Statengriffie en Onderzoeksgroep Staten Drenthe: de fracties bepalen in hoeverre de oplegnotities basis van (verdere) discussie in PS vormen en zijn daarop aanspreekbaar (in het publieke debat);
- Kwaliteitsbewaking panel- en beleidsonderzoek: externe borging. De regeling die hiervoor getroffen wordt staat hierna in meer detail beschreven;
- Er is een helder onderscheid ten opzichte van de onderzoeken van de Noordelijke Rekenkamer. De onderzoeken van de Noordelijke Rekenkamer zijn diepte-onderzoeken die het bestuur van de Noordelijke Rekenkamer (onafhankelijk) entameert. De Onderzoeksgroep Staten Drenthe wordt rechtstreeks aangestuurd door PS en de Statencommissies (opdrachtgeverschap);
- De waardering van Statenleden blijkt uit het gebruik en de inzet van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe. Uit evaluaties moet blijken hoe de Onderzoeksgroep Staten Drenthe door PS wordt gewaardeerd.

⁴ De heer Elzinga verwijst in zijn advies naar het BOR (Bureau Onderzoek Rijksuitgaven) van de Tweede Kamer. Naar aanleiding van zijn advies is de klankbordgroep op bezoek geweest bij het BOR.

Kwaliteitsborging Onderzoeksgroep Staten Drenthe

Opdrachtgever van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe zijn PS. Als de kwaliteit van de producten van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe onverhoopt te wensen overlaat, zal er geen gebruik worden gemaakt van de diensten van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe. Dit is op zich al een uitstekende kwaliteitsborging. De Statengriffier en het Presidium (als "opdrachtgever" van de Statengriffier) spelen hierin via de gebruikelijke weg een rol.

Bij het BOR (Tweede Kamer) wordt daarnaast gebruik gemaakt van het zogenaamde "4-ogen systeem". Een advies van het BOR wordt pas uitgebracht als een tweede collega van het BOR het product kritisch op de inhoud heeft getoetst. Een dergelijke werkwijze zal ook bij de Onderzoeksgroep Staten Drenthe worden toegepast.

Daarnaast adviseert de Klankbordgroep "Fase 2" het instellen van een externe commissie (van onderzoeks-deskundigen) die de onafhankelijke kwaliteitstoetsing van panel- en beleidsonderzoek ter hand zal nemen. De samenstelling en uitvoering zal in het vervolgtraject worden uitgewerkt.

Bevindingen werkconferentie "Meer profijt van de planning en controldocumenten in 2011 – 2015"

Op 19 januari jl. is onder leiding van dr. M. Herweijer een werkconferentie voor Statenleden c.s. gehouden met als thema 'Meer profijt van de planning- en controldocumenten in 2011-2015'. Hoewel de werkconferentie betrekking had op "documenten" kwamen ook de verschillende "rollen van PS" aan de orde en de met deze rollen samenhangende informatiebehoefte van Statenleden.

Op basis van het besprokene heeft de Klankbordgroep "Fase 2" een aantal conclusies getrokken met betrekking tot de inzet van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe.

Deze conclusies zijn de volgende.

1. Ondersteuning van PS door de Onderzoeksgroep Staten Drenthe is op zijn plaats:
 - Gelet op de relatief beperkte tijd die de leden (naast hun reguliere werk) hebben voor de Staten;
 - Gelet op de grenzen aan de ambtelijke en technische mogelijkheden van advisering (efficiencyoverwegingen). Dit overigens met waardering voor de in de afgelopen jaren doorgevoerde verbeteringen van de p&c-producten.
2. Doel van de ondersteuning door de Onderzoeksgroep Staten Drenthe:
 - Aanvullende informatievoorziening aan PS: gefocust op normstelling en/of (voortgangs-) controle;
 - Leveren van een bijdrage aan de kwaliteit van het debat in de Staten en de dialoog tussen PS (als "parlement") c.q. volksvertegenwoordiging en GS (als "bestuur").

Criteria:

- transparantie/integraliteit van de informatie;
 - met focus op de eigen rol van PS;
 - de procesbeheersing vanuit PS (besluitvorming volgen van "plan" tot "realiteit");
 - zicht op de lange termijn.
3. Door middel van:
 - Korte en concrete oplegnotities (politieke neutrale beoordeling van de aangeleverde informatie);
 - Beleidsdoorlichtingen ("Beleid van plan tot uitvoering");
 - Kennisoverdracht (bijvoorbeeld met betrekking tot planning en control);
 - Panelonderzoek en (incidenteel) beleidsonderzoek.

4. Inhoud analyses:

1. Wezenlijke samenhangen tussen beleidsterreinen c.q. (deel)onderwerpen (relevante context van voorstellen, integraliteit, consistentie, voortgang);
2. Wezenlijke samenhangen tussen cijfers (financiële stromen);
3. Samenhang tussen producten uit de P&C-cyclus en cijfers (vergelijkbaarheid van programma's en producten);
4. Effectmetingen;
5. Ontsluiting van (overige) openbare informatie;
6. Beoordeling van geformuleerde doelstellingen (als basis van voortgangs/controle): SMART, effectiviteit/efficiëntie en overige toepasselijke normen;
7. Lange termijn ontwikkelingen (beleidsmatig en financieel).

Aan de behoefte aan informatie van de Statenleden vanuit de normstellende/kaderstellende rol wordt tegemoet gekomen door de informatie zoals vermeld bij de hierboven genoemde punten 1, 2, 4 tot en met 7.

De bij de punten 3, 6 en 7 genoemde informatie bedient de controlerende rol van de Statenleden.

Procesbeschrijving diverse producten Onderzoeksgroep Staten Drenthe

De Onderzoeksgroep Staten Drenthe kent vaste producten, zoals het volgen van grote projecten en de P&C-cyclus. Daarnaast kent de Onderzoeksgroep Staten Drenthe incidentele opdrachten c.q. onderzoek en analyse op verzoek van PS of de Statencommissies. De vaste producten worden in het jaarprogramma van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe door PS vastgesteld. De incidentele verzoeken worden via commissies of PS aan de Onderzoeksgroep Staten Drenthe gesteld. De Statengriffier draagt er zorg voor dat er een onderzoeksvoorstel komt dat door hetzij de commissie hetzij door PS wordt vastgesteld.

De definitieve en in detail uitgewerkte procesbeschrijvingen zullen na het Statenbesluit worden opgesteld en in het protocol worden meegenomen.

De producten van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe zullen worden gekenmerkt door overzichtelijkheid en bondigheid. Om beeld te krijgen van hetgeen wordt beoogd, is in de bijlage een onderzoeksrapport van het BOR bijgevoegd naar aanleiding van een verzoek om een analyse over de belastinguitgaven in de Miljoenennota (zie **bijlage 3**).

IV Financiën

Onderdeel van de opdracht van de Klankbordgroep "Fase 2" is om tevens de budgettaire gevolgen van het vormen van een Onderzoeksgroep Staten Drenthe uit te werken: zie onderstaand schema.

	2010	2011 ⁵	2012	2013
Extern budget	154.000	147.674	150.635	153.690
Reservering inhuur door PS ⁶	75.000	75.000	75.000 45.000	75.000 45.000
Jeugdmonitor (budget GS)	25.000	25.000	25.000	25.000
Drents panel (budget PS)	15.000	15.000	15.000	15.000

⁵ Het externe budget van OCWZ is opgenomen in de productenraming. In dit overzicht zijn (ten opzichte van de indicatieve raming, behorend bij het besluit van 10 november 2010) de bedragen vanaf 2011 geactualiseerd (begroting 2011).

⁶ Met ingang van 2012 betreft dit zowel het externe budget van OCWZ als dat deel van het budget Kosten dual bestuurs dat beschikbaar is voor onderzoek.

Bezuiniging op extern budget	39.000	32.674	35.635	38.690
Personele middelen⁷	327.091	270.000	270.000	270.000
Bezuiniging		60.000	60.000	60.000
GS (jeugdmonitor)		60.000	60.000	60.000
PS		210.000	210.000	210.000

De Klankbordgroep "Fase 2" adviseert PS de onderzoeksgelden die onderdeel vormen van het budget van PS "Kosten Duaal Bestuur" (ongeveer € 45.000) en het extern budget van OCWZ (€ 75.000) met ingang van 2012 samen te voegen tot één post van € 120.000. Het bedrag van € 75.000 was hierbij al vastgesteld door PS in hun besluit van 10 november 2010 (Indicatief budgetoverzicht, p. 26).

De hoogte van dit budget, bestemd voor specifieke inhuur voor onderzoek, wordt vooralsnog gehandhaafd. In de evaluatie van 2014 kan op basis van de ervaringen gedurende de jaren 2012 en 2013 hier opnieuw naar worden gekeken.

V Voorbereiding van "oud" naar "nieuw"

In de periode van 1 maart tot 1 september dient de overgang van "oud" (Onderzoeksbureau CWZ) naar "nieuw" (Onderzoeksgroep Staten Drenthe) te worden voorbereid. In deze periode wordt in ieder geval de formele WOR-procedure gevolgd.

WOR-procedure

In het licht van het duale provinciale bestuur zou je kunnen zeggen dat er sprake is van "outsourcing". Naar verwachting gaan er immers medewerkers van de GS-organisatie over naar de Statengriffie. Voor de hieruit voortvloeiende formeel-juridische stappen (WOR) vormen beide organisaties op grond van de verordening Statengriffie Drenthe echter één onderneming.⁸ De verordening Statengriffie Drenthe geeft hiermee de grondslag voor de toepassing van het sociaal statuut van de provincie Drenthe ("Omgaan met veranderen, juridisch kader").

Op basis van dit sociaal statuut is de verwachting dat in dit geval procedureel het spoor van de niet-ingrijpende reorganisatie moet worden gevolgd. In dat geval is "mens volgt werk" het formeel-juridische uitgangspunt. De Ondernemingsraad brengt binnen zes weken advies uit over het voorgedragen voorgenomen reorganisatiebesluit.

Onder voorwaarde dat de WOR-procedure is afgerond start de Onderzoeksgroep Staten Drenthe per 1 september. Dit is tevens het formele einde van het Onderzoeksbureau CWZ.

Indicatie van functieprofielen

De toekomstige medewerkers van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe zullen op basis van de op te stellen functieprofielen worden geplaatst. De precieze functieprofielen staan nog niet vast, maar zullen worden uitgewerkt aan de hand van de functieprofielen die door het Bureau Onderzoeks- en Rijksuitgaven in de Tweede Kamer worden gehanteerd. Takenpakket van de

⁷ Na het doorlopen van het WOR-traject zijn de definitieve personele middelen van PS/GS bekend.

⁸ Artikel 1 sub 4 Verordening Statengriffie Drenthe

Onderzoeksgroep en de functieprofielen van medewerkers zullen logisch met elkaar samenhangen. Hierbij zal ook aandacht worden besteed aan benodigde competenties. Op basis van de functieprofielen en bijbehorende competenties zal in de gebruikelijke POP-gesprekken door de leidinggevende (i.c. de Statengriffier) gestuurd worden op de gewenste ontwikkeling van de medewerkers van de Onderzoeksgroep.

Steekwoorden met betrekking tot de **functieprofielen** zijn (voorlopig) hieruit voortvloeiend: realiseren van eindproducten en dienstverlening van de Onderzoeksgroep Staten Drenthe, begeleiding van externe opdrachtnemers, ontwikkelen en verspreiden van relevante kennis.

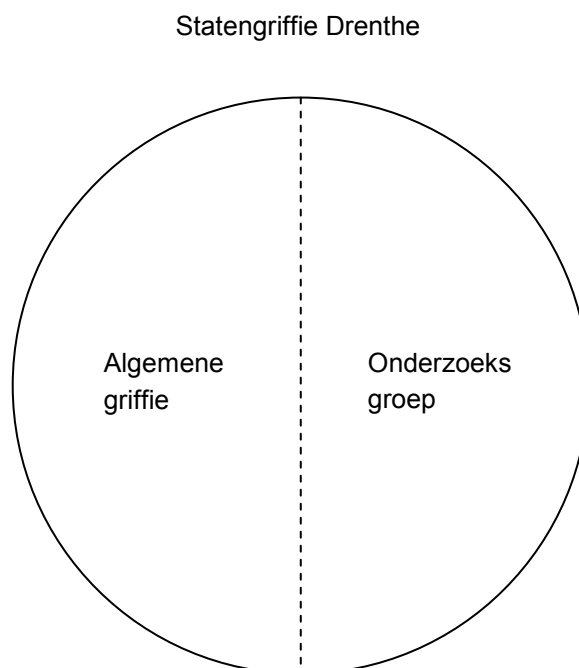
In steekwoorden zijn de **competenties** van de onderzoekers (voorlopig) als volgt weer te geven: analysevermogen, oordeelsvorming, schriftelijk communiceren, zelfreflectie, plannen en organiseren, voortgangscntrole, omgevingssensitiviteit, klantgericht handelen.

Overige zaken

Tevens wordt in deze periode het jaarprogramma 2011 – 2012 voorbereid, wordt het benodigde protocol opgesteld en wordt er een implementatieplan gemaakt ten behoeve van de integratie van de huidige Statengriffie en de Onderzoeksgroep Staten Drenthe.

Schematische weergave Statengriffie vanaf 1 september 2011

De onderzoeksgroep gaat organisatorisch onderdeel uitmaken van de Statengriffie. De Statengriffie heeft dan een algemene griffie (de huidige Statengriffie, die in samenstelling niet wijzigt) en de onderzoeksgroep.

Na besluitvorming nader uit te werken

Na besluitvorming door PS wordt verder uitgewerkt:

- Functie- en competentieprofielen (te behoeve van doorlopen WOR-procedure);
- Adviesaanvraag Ondernemingsraad;
- Jaarprogramma 2011-2012;
- Opstellen implementatieplan;
- Opstellen Protocol (inclusief procesbeschrijvingen en procedures).

VI Bijlagen

Bijlage 1 schema “Rollen en onderzoek” en praktijkvoorbeelden

Om het bovenstaande naar de praktijk van de Drentse Staten te vertalen is een tiental door verschillende fracties op de agenda van een van de Statencommissies gezette onderwerpen in het bijgaande overzicht geplaatst. In het overzicht is de motivering voor de agendering, inclusief de bijbehorende vragen meegenomen. Het schema is indicatief en kan niet dienen als een basis om een vertaling te maken naar een formatie-behoefte of – overzicht.

Bijlage 2 sheets BOR (op handoutformaat) en verslag van bezoek aan BOR

Bijlage 3 voorbeeld notitie/format van het BOR

BIJLAGE 1: ROLLEN EN ONDERZOEK, PRAKTIJKVOORBEELDEN 2010 (geen basis voor formatie-berekeningen)

Rol PS	Informatiebehoefte PS	Praktijkvoorbeeld uit 2010	Categorie onderzoek	Wat wordt er onderzocht?
Normstelling vooraf	1.1 De onderzoeksmatige fundering van beleidsinitiatieven vanuit PS	<ul style="list-style-type: none"> Binnenschoolse cultuureducatie Sectorplan HBO Noord0Nederland 2010-2015 'Scholen met ambities' Zorg en arbeid 	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoeksgroep (Drents panel en beleidsonderzoek) 	<ul style="list-style-type: none"> Wezenlijke samenhangen tussen beleidsterreinen c.q. (deel)onderwerpen (relevante context van voorstellen, integraliteit, consistentie, voortgang). Wezenlijke samenhangen tussen cijfers (financiële stromen). Ontsluiting van (overige) openbare informatie. Beoordeling van geformuleerde doelstellingen (als basis van voortgangs/controle): SMART, effectiviteit/efficiëntie en overige toepasselijke normen. Lange termijn ontwikkelingen (beleidsmatig en financieel). Effectmetingen.
	1.2 De onderzoeksmatige fundering van agenda-initiatieven vanuit PS	<ul style="list-style-type: none"> Jaarlijkse rapportage Toerisme in Cijfers 	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoeksgroep (Drents panel en beleidsonderzoek) 	
Controle vooraf	2.1 De beoordeling van voorstellen ontvangen van GS	<ul style="list-style-type: none"> Innovatief Actieprogramma Kader voor Economische Investerings 2011-2015 	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoeksgroep (oplegnotities en beleidsdoorlichtingen) 	
Controle onderweg	3.1 Het doen van onderzoek t.b.v. de beoordeling van lopende, complexe projecten	<ul style="list-style-type: none"> Stand van zaken ILG/PMJP Provinciale kaart ammoniak en veehouderij 	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoeksgroep (oplegnotities en beleidsdoorlichtingen) 	
	3.2 Het doen van onderzoek t.b.v. de beoordeling van de jaarrekening, voorjaarsnota en programmabegroting;	<ul style="list-style-type: none"> Verzorgen van korte analyses en verkenningen van voorstellen GS m.b.t. P&C 	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoeksgroep (oplegnotities en beleidsdoorlichtingen) 	
Controle achteraf	4.1 De beoordeling van gevoerd beleid	<ul style="list-style-type: none"> Afronding Leader en EPD 2000-2006 	<ul style="list-style-type: none"> Financieel onderzoek Rekenkameronderzoek 	

	(door provincie, verbonden partijen en subsidie-ontvangers).	<ul style="list-style-type: none"> • Agenda voor de Veenkoloniën, jaarverslag 	<ul style="list-style-type: none"> • Provinciale enquête • Onderzoeksgroep 	
--	--	--	--	--

Rol PS / bijdrage onderzoek	Praktijkvoorbeelden
<p>Normstelling vooraf: 1.1 De onderzoeksmatige fundering van beleidsinitiatieven vanuit PS</p>	<p>+ Binnenschoolse cultuureducatie Agendering rapport van OCWZ, Statencommissie CW (15 september 2010)</p> <p>Doel agendering: het stellen van vragen aan GS en PS over het rapport. Vragen aan GS o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ziet het college n.a.v. het rapport en de aanbevelingen aanleiding om te het beleid te wijzigen? - Hoe beoordeelt het college dat 35% van de leerlingen op het middelbare onderwijs niet in contact met culturele activiteiten komt? <p>+ Sectorplan HBO Noord-Nederland 2010-2015 'Scholen voor ambities' Agendering schoolplan van Boer & Croon (4 hogescholen investeren 80 miljoen in Noordelijke kenniseconomie), Statencommissie BFE, 22 september 2010</p> <p>Het agendapunt is een logisch vervolg op het thema onderwijs en arbeidsmarkt, dat op 23 september 2009 in de commissie BFE uitvoerig aan de orde is geweest. In PNS wordt in dit verband gesteld dat de rol van de provincie zich richt op het bevorderen van afstemming tussen de verschillende partijen, waarbij de provincie soms ook meer mag doorpakken. In het desbetreffende amendement is het onderwijskansenbeleid als beleidsmatige rol van de provincie gehandhaafd in termen van vraaggericht signaleren, monitoren en stimuleren.</p> <p>Het sectorplan concentreert het HBO in Leeuwarden, Emmen en Groningen. Wat dat precies betekent voor het HBO in Assen en Meppel is onduidelijk.</p> <p>De fractie is van mening dat de provincie Drenthe haar rol bij de afstemming tussen de verschillende partijen met verve mag spelen en doorpakken.</p> <p>De fractie vraagt naar de mening van de andere fracties en GS op dit punt.</p> <p>+ Zorg en arbeid Agendering van het rapport van OCWZ over de combinatie van zorg en arbeid, Statencommissie CW (15 september 2010)</p> <p>Dit onderzoek is mede gedaan op aangeven van PS zelf. Het betreft een onderwerp dat met enige regelmaat in PS</p>

	<p>en commissie aan de orde komt. Daarbij wordt vaak gesproken over de omvang van bijvoorbeeld mantelzorg, terwijl onvoldoende bekend was hoe het kwantitatief zit. Dit rapport geeft daar duidelijkheid over.</p> <p>De fractie wil graag met de andere fracties in discussie over de vraag in hoeverre de uitkomsten van dit rapport consequenties moet hebben voor toekomstig beleid.</p>
<p>Normstelling vooraf: 1.2 De onderzoeksmatige fundering van agenda-initiatieven vanuit PS</p>	<p>+ Jaarlijkse rapportage Toerisme in Cijfers Agendering brief van GS over Rapport, Statencommissie BFE 8 december 2010</p> <p>Het rapport geeft inzicht in overnachtingscapaciteit, gerealiseerde overnachtingen en bezettingsgraden. Daarnaast worden de bezoekersaantallen van dagattracties en evenementen in kaart gebracht enzovoort.</p> <p>De fractie formuleert een aantal conclusies n.a.v. het rapport en stelt de overige fracties en GS de vraag in hoeverre de analyse van de fractie wordt gedeeld. Verder wordt de vraag gesteld of er al concrete resultaten te melden zijn van het European Tourism Institute, bijvoorbeeld t.a.v. aantrekken meer</p>
<p>Controle vooraf: 2.1 De beoordeling van voorstellen ontvangen van GS</p>	<p>+ Innovatief Actieprogramma Agendering brief van college van GS van 17 maart 2010, Statencommissie BFE van 22 september 2010</p> <p>Het college van GS wil voor de periode 2010-2012 een bedrag van € 2,6 mln uittrekken voor het Innovatief Actieprogramma. Sinds 2004 zijn er diverse tenders uitgeschreven voor innovatieve ondernemers en activiteiten in Drenthe. De fractie wil graag komen tot een effectieve meting en waardering van de investeringen. Hoe is de effectiviteit van de innovatieve aktieplannen en tenders in de afgelopen zes jaar geweest? Zijn de resultaten m.b.t. de gedane investeringen voldoende?</p> <p>Vragen aan GS: o.a. welke rol spelen SNN-programma's en de SNN-organisatie bij de innovatieve aktieprogramma? Is er sprake van overlap?</p> <p>Welke criteria gaat u aanwenden voor de nieuwe Externe Provinciale Beoordelingscommissie?</p> <p>+ Kader voor Economische Investerings 2011-2015 (28 september 2010) Agendering brief van GS van 2 november 2010, Statencommissie BFE van 15 december 2010</p> <p>Dit stuk vormt de uitwerking van de begin 2010 door PS vastgestelde Economische Beleidsagenda 2010-2015. Economie is als 'kernwaarde' opgenomen in het provinciaal omgevingsbeleid. Voorgestelde prioriteiten: het versterken van de sectoren toerisme en agribusiness, het verder ontwikkelen van kennis en innovatie en het bevorderen van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.</p>

	<p>Doel van de agendering door de fractie is de bespreking in hoeverre in het rapport de eerder vastgestelde prioriteiten voldoende zijn uitgewerkt. Dan kan het kader door PS worden vastgesteld. Op basis van het rapport zullen gesprekken met belanghebbenden worden gevoerd; dia basis moet bijdragen aan het welslagen van de agenda.</p> <p>NB - Welke andere beleidsnota's zijn van belang voor de implementatie van de Economische Beleidsagenda? PS wordt via de reguliere bestuursrapportages op de hoogte gehouden van de voortgang van de uitvoering.</p>
<p>Controle onderweg: 3.1 Het doen van onderzoek t.b.v. de beoordeling van lopende, complexe projecten (korte analyses)</p>	<p>+ Stand van zaken ILG/PMJP Agendering 'mid term review', Statencommissie OGB (13 oktober 2010) Voorstel: v.k.a. Notitie leidt tot de volgende vragen: – In hoeverre zijn de gestelde doelen bereikt; – Is er tussentijdse bijstelling van doelen geweest; – Is het geld efficiënt besteed; is er sprake van onder/bovenuitputting; – Waar moeten prioriteiten liggen bij financieel-economisch zwaar weer? Behoeft aan: transparantie (inzicht) t.b.v. kaderstellende en m.n. controlerende rol. Conclusie: de besluitvorming, de prioriteitenkeuze is voor PS ondoorzichtig.</p> <p>+ Provinciale kaart Wet ammoniak en veehouderij Agendering brief van GS van 25 maart 2010, Statencommissie OGB (12 mei 2010)</p> <p>De fractie verzoekt GS om alle benodigde stukken van het omgevingsbeleid, de aanpassingen de van EHS en de Wav-kaart ineens en als geheel voor te leggen aan de Statencommissie. Alleen dan is het voor de fracties mogelijk zich een visie te vormen en een mening te vormen (gelet op de aanwezige samenhang).</p> <p>Vraag aan de overige fracties: Deelt u het bovenstaande standpunt: voorlegging ineens in plaats van de beoordeling van de stukken achter elkaar, zonder inhoudelijke kennis van de Wav-kaart?</p>
<p>Controle onderweg: 3.2 Het doen van onderzoek t.b.v. de beoordeling van de jaarrekening, voorjaarsnota en programmabegroting (korte analyses)</p>	<p>Verzorgen van korte analyses en verkenningen van voorstellen (documenten) van GS m.b.t. planning & control.</p> <p>T.b.v. inzicht en overzicht en (bij)sturing waar gewenst..</p>
<p>Controle achteraf: 4.1 De beoordeling van gevoerd beleid</p>	<p>+ Afronding Leader en EPD 2000-2006 Agendering SNN-rapport, Statencommissie BFE (15 december 2010)</p>

<p>(door provincie, verbonden partijen en subsidie-ontvangers).</p>	<p>De informatie is vooral een opsomming van diverse projecten waar geld aan is besteed, voorzien van cijfers over de algemene ontwikkeling van de economie. Men zet afrondend een punt achter het project. Als ze in Europa ermee akkoord kunnen gaan is het “eind goed, al goed”.</p> <p>Vraag fractie: zou het niet goed zijn om wat verdergaand te evalueren bij het eind van een omvangrijke regeling als deze over wat er precies is bereikt, wat we ervan hebben geleerd, de zaken die goed of minder goed gingen. Op welke manier en wie profiteert in het Noorden van deze regelingen?</p> <p>Vanuit het Noorden c.q. Drenthe zou het goed zijn richting Rijk en EU punten aan te reiken, zodat toekomstige regelingen zodanig worden opgesteld dat brede lagen van de bevolking daadwerkelijk meedelen in de vreugde.</p> <p>Vraag aan GS: Ziet u kans een evaluatie van de regelingen toe te laten komen aan PS?</p> <p>Vraag aan de overige fracties: Als GS geen kans zien de gevraagde evaluatie uit te voeren, lijkt het ons goed om als PS zelf een onderbouwde evaluatie van de regeling te laten maken. Zouden we bijvoorbeeld de Statengriffie en het onderzoeksbureau kunnen vragen daar dan een voorzet voor te maken?</p> <p>+ Agenda voor de Veenkoloniën, jaarverslag Agendering brief van 19 juli 2010 van Agenda van de veenkoloniën, Statencommissie OGB (13 oktober 2010)</p> <p>Regelmatig ontvangen PS jaarverslagen van organisaties die uitvoeren wat door GS is opgedragen en waarvoor de kaders door PS zijn aangegeven. Zelden vindt er echter een discussie plaats over jaarverslagen waarmee we in de eerste plaats vaak de organisaties/instellingen te kort doen maar ook onze controlerende taak veronachtzamen.</p> <p>Vragen n.a.v. het jaarverslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zijn de gestelde doelen bereikt; – Zijn de oorspronkelijke doelen nog duidelijk in beeld; – Komt de uitvoering overeen met wat wij wilden; – Is het geld efficiënt besteed; – Is er door demografische ontwikkelingen eventueel bijstelling nodig van gestelde doelen en middelen; – Enzovoort. <p>Vragen aan de overige fracties: Bent u het met ons eens dat jaarverslagen in het algemeen op meer vergelijkbare vragen als hierboven aangegeven, antwoorden moeten geven, ten einde onze controlerende rol beter te kunnen uitoefenen?</p> <p>Richting GS: verzoek om de informatieverstrekking in de toekomst te presenteren op een wijze die meer inzicht verschaft in wat men beoogde, voor welke prioriteiten is gekozen, wat is bereikt en wat heeft het gekost.</p>
--	---

